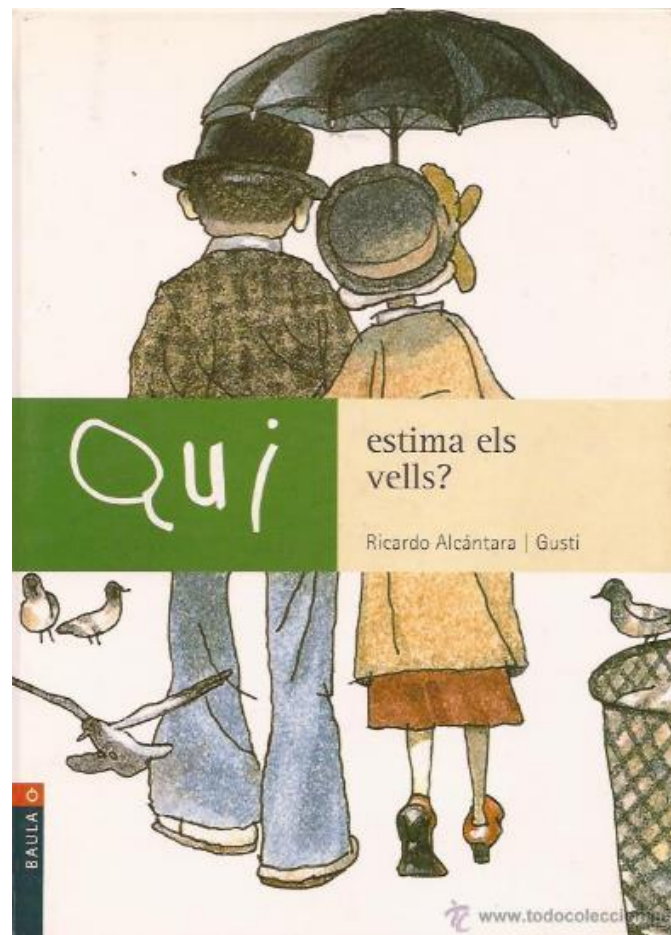


El gust per la lectura 2017-2018

CICLE SUPERIOR  
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

# Qui estima els vells?

Ricardo Alcántara



Quadern de l'alumne



Generalitat de Catalunya  
**Departament d'Ensenyament**

El gust per la lectura 2017-18

Cicle Superior d'Educació  
Primària

# Qui estima els vells?

Quadern de l'alumne

Departament d'Ensenyament  
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme  
Servei d'Immersiò i Acolliment Lingüístics

Montserrat Bertran i Tenas Clara  
Sales i Roqueta

Setembre de 2017

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; i, per tant, està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.



Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 4.0 internacional de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed>.



“Amb els llibres per amics no et faltarà companyia.  
Cada pàgina pot ser un estel que et fa de guia”.

Joana Raspall

▲ Aquest quadern et servirà com a guia per a la lectura del llibre *Qui estima els vells?*

Icones del quadern



**Abans de començar a llegir**

- ▲ Mira el llibre per fora.
- ▲ Fulleja'n les pàgines i observa les il·lustracions.
- ▲ Investiga sobre l'autor i els il·lustradors.
- ▲
- ▲



parlo



rumio

**Durant la lectura**

- ▲ Llegeix i gaudeix de la lectura.
- ▲ Escolta com et llegeixen.
- ▲ Reflexiona sobre els personatges.
- ▲
- ▲



escolto



llegeixo

**Després de llegir**

- ▲ Pensa sobre la història.
- ▲ Escribe les teves opinions i impressions.
- ▲ Organitza converses literàries sobre el tema del llibre.
- ▲
- ▲



escric



dibuixo

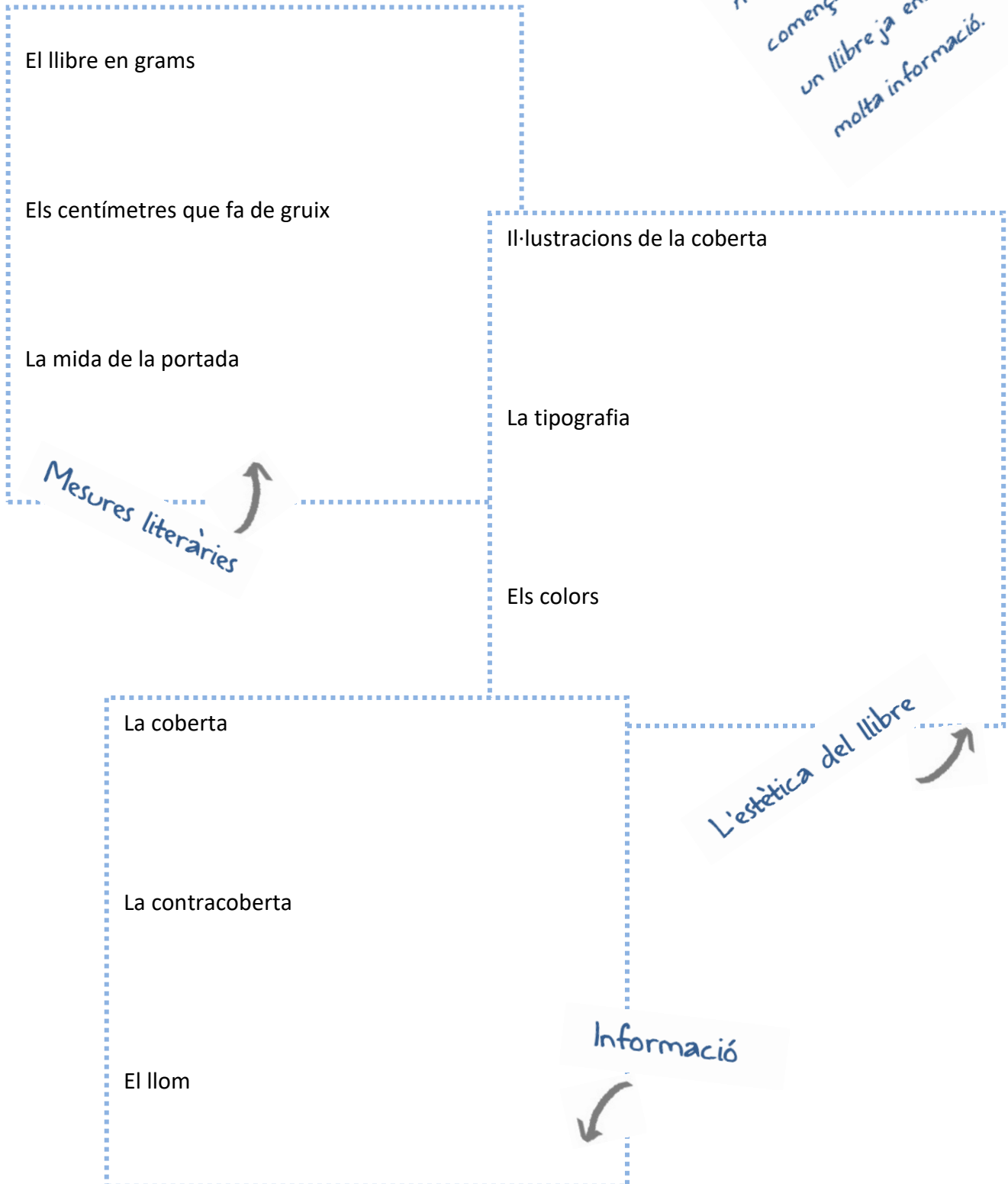
Engresca't a llegir!



## Ens situem

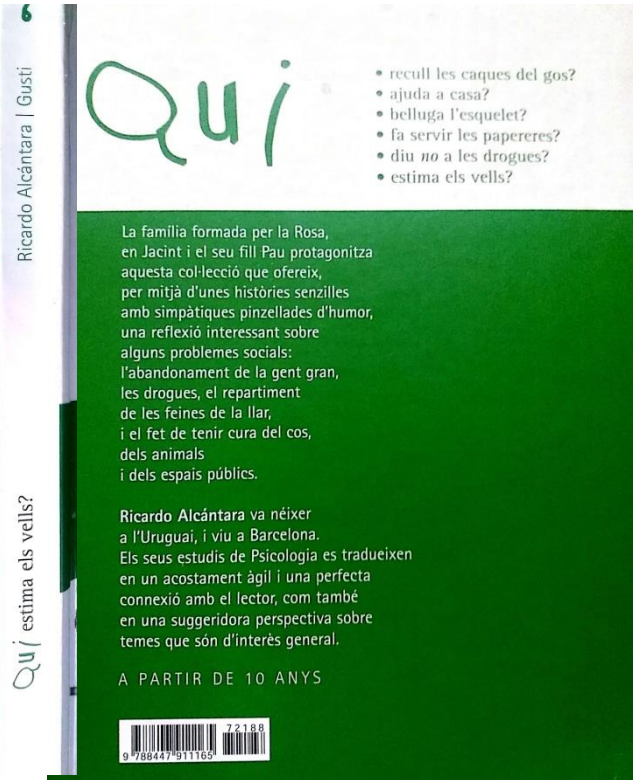
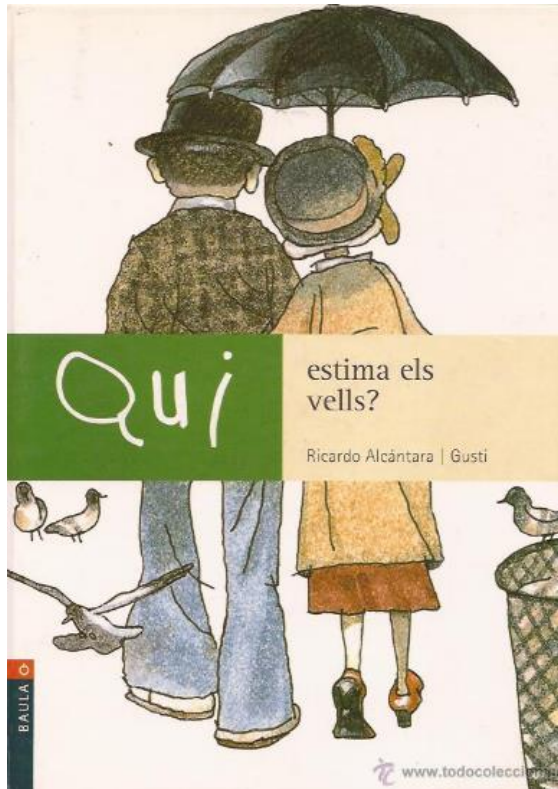
▲ El llibre a les meves mans. D'un cop d'ull observo i anoto.

Abans d'obrir-lo i començar a llegir, un llibre ja ens ofereix molta informació.





▲ Observo, llegeixo i escric les dades del llibre. ✍️



**FITXA DEL LLIBRE**

**Títol:**

**Autor:**

**Il·lustrador:**

**Editorial:**

**Col·lecció:**

**Altres llibres de la mateixa col·lecció:**

10

11



▲ **Investigo sobre l'autor.**

**M'informo**

- Cerco en llibres, revistes, a la Viquipèdia, en algun web sobre escriptors...
- Busco imatges de l'autor.

**Prenc nota de**

- les dades personals de l'autor,
- on va néixer, on ha viscut, alguna anècdota, què ha estudiat, a què s'ha dedicat...
- què ha escrit, sobre quins temes, quins premis ha guanyat, aspectes destacables,
- les seves inquietuds, el seu caràcter,
- ...

**Organitzo les idees**

- Rellegeixo la informació que he recollit.
- Trio les idees clau.
- Ordeno els fets seguint la...

Cronologia

*Cronologia: Ordre com han passat els fets a la vida*

*Idees*

*Apunty*



Abans de començar a llegir

▲ **Escriu la biografia.**

*La biografia, un relat de vida*

*Foto de Ricardo Alcántara*

*Reviso si...*  
*el vocabulari és adequat,*  
*les frases són clares,*  
*els connectors lliguen bé el text,*  
*l'ortografia és correcta,*  
*la lletra s'entén,*  
*la presentació és bona.*

▲ **Compartim els textos. Els llegim en veu alta.**



▲ Ara que sé més coses de Ricardo Alcántara dibuixo el seu retrat.



*Retrat: Representació d'una persona  
per mitjà de la pintura,  
del dibuix, de la fotografia.*

*En Ricardo Alcántara ha escrit el text  
i en Gusti ha creat les il·lustracions.*







▲ **Fullejo el llibre i observo les il·lustracions.**

En aquest llibre hi predominen les il·lustracions de...

- paisatges i plantes
- persones
- objectes

La tècnica que utilitza l'il·lustrador és...

- aquarel·la
- collage
- llapis: escala de grisos

Una il·lustració que he trobat divertida...

Una il·lustració en la qual es percep el sentiment de tristesa...

La meva opinió sobre les il·lustracions d'en Gusti en aquest llibre...

Una il·lustració que m'agradaria copiar...

▲ ***Si vols, pots esperar a acabar aquesta pàgina quan hakis llegit el llibre.***



Abans de començar a llegir

▲ **Observo i relaciono.** 

*En Gusti és un il·lustrador  
que domina moltes tècniques.*



Evoca l'art indígena.




Les formes són arrodonides,  
suaus i amables.

Combina pintura i collage.



Dibuix pintat amb escala de  
grisos.

▲ **Investiga a quins llibres pertanyen els personatges de cadascuna d'aquestes il·lustracions. Anota-ho.** 



Abans de començar a llegir



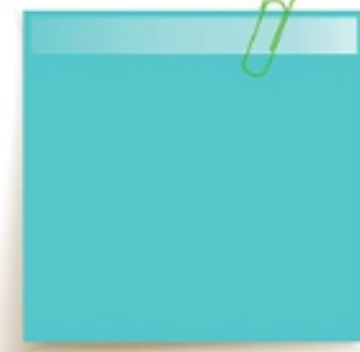
**Pensa i completa.**



*Els llibres poden ser...*

Realisme

Aventures



Amor

Misteri

Terror



Crec que aquest llibre deu ser de...

Perquè...



▲ Llegim el text entre tots. En parlem.



## Parla l'autor

"Durant el curs escolar faig visites a escoles. En faria moltes més si tingués temps, perquè ho gaudeixo molt. Els mestres comenten que per als joves lectors és important conèixer les persones que inventen les històries i escriuen o dibuixen els llibres. Ho entenc i ho comparteixo. Els petits poden comprovar, sense que facin falta les paraules, que rere el llibre hi ha una persona normal i corrent, semblant al pare, a l'àvia o a la tieta, que té pràctica a deixar volar la imaginació i caçar paraules o imatges al vol i posar-les damunt el paper.

També dic als mestres que per a mi és molt important conèixer aquests aprenents que cada dia es reforcen en el difícil art de llegir. Realment aprenc molt amb ells, i no exagero. Fa unes setmanes vaig publicar un llibre i no estava del tot segur d'haver triat bé les il·lustracions. El dubte em tenia força inquiet. Vaig decidir ensenyar-les en una escola i als joves lectors els van agradar molt. "Quin descans!", vaig pensar reconfortat, i ja no vaig tenir més dubtes; ells em van donar la resposta i sé que no menteixen.

Fa uns dies, vaig anar a una escola per reunir-me amb els lectors de 2n curs. La trobada va ser entranyable, com passa la majoria de vegades. Quan estava a punt de marxar, un parell de nens em van donar un regal. Tots plegats havien construït un cofre (semblant al que apareix en un dels meus llibres), ple de ninots de plastilina que havien fet ells i que representaven personatges dels meus contes. A la tapa del cofre s'hi llegeix la següent inscripció: "Els nostres tresors". Donat que al llibre que havien llegit hi havien trobat vivències, aventures i emocions que són part del tresor de l'autor, van voler agrair-me la visita amb un regal semblant. Els vaig donar les gràcies sense poder parlar, perquè en aquell moment no em sortien les paraules i perquè a vegades un gest expressa clarament allò que volem dir".

**Ricardo Alcántara**

<http://www.lletrescatalanes.cat/es/autors-a-les-aules-c/item/933-els-tresors-dels-lectors-ricardo-alcantara-a-lletres-a-les-aules>



### Abans de començar a llegir

#### ▲ Rumio i escric.



- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙
- ⊙

*Segur que tens un bon grapat de lectures a l'esquena.  
Fes memòria i escriu els millors llibres que has llegit.*



#### ▲ Als llibres que he llegit...



hi he descobert personatges amb els quals podríem ser bons amics. Quins?



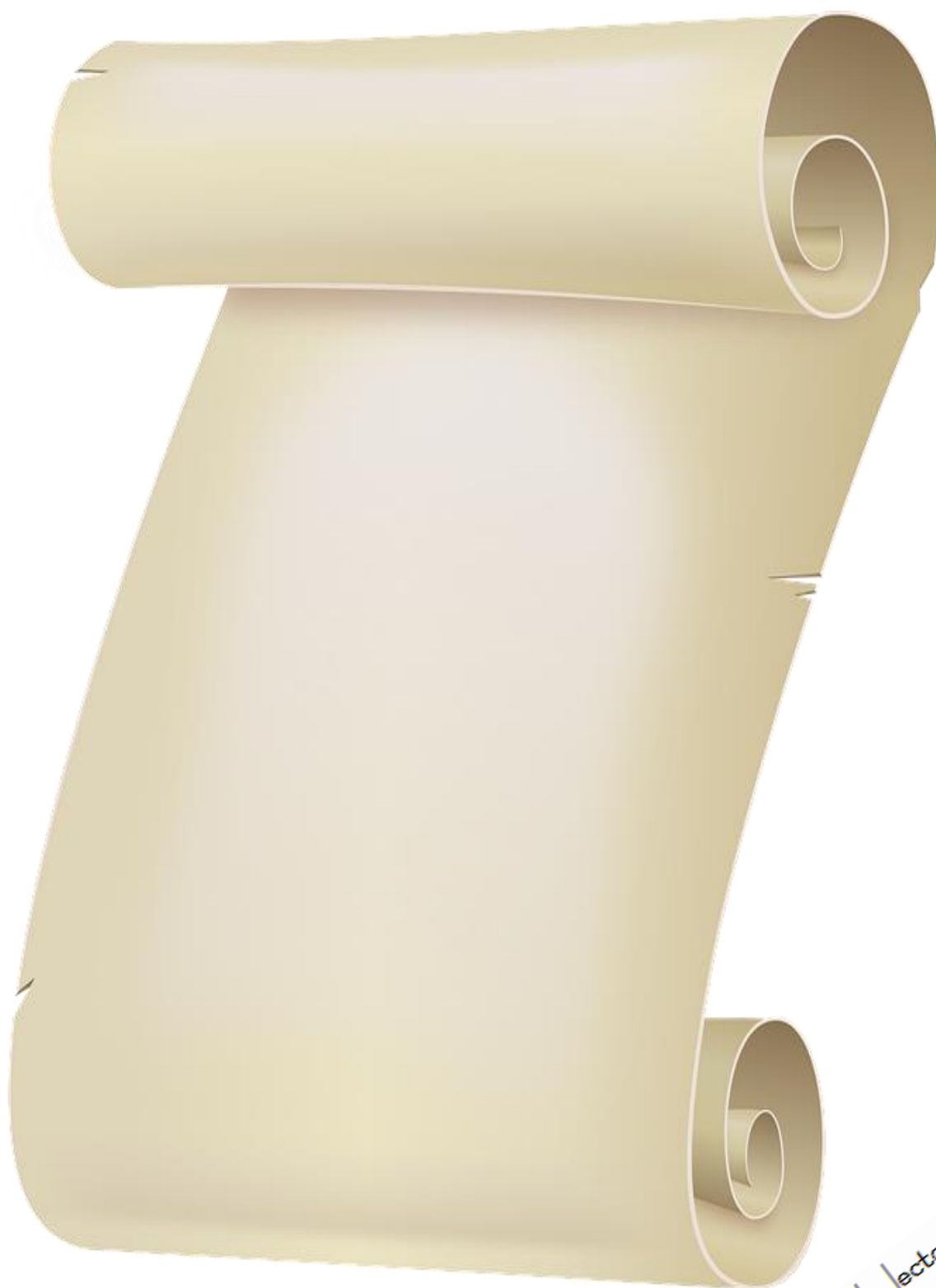
m'he enamorat d'algun dels llocs que s'hi descriuen. Quins?

hi ha hagut aventures que m'agradaria viure jo. Quines?





▲ Records que guardaré al meu cofre de tresors literaris.



*Via lectora*



Juguem. 

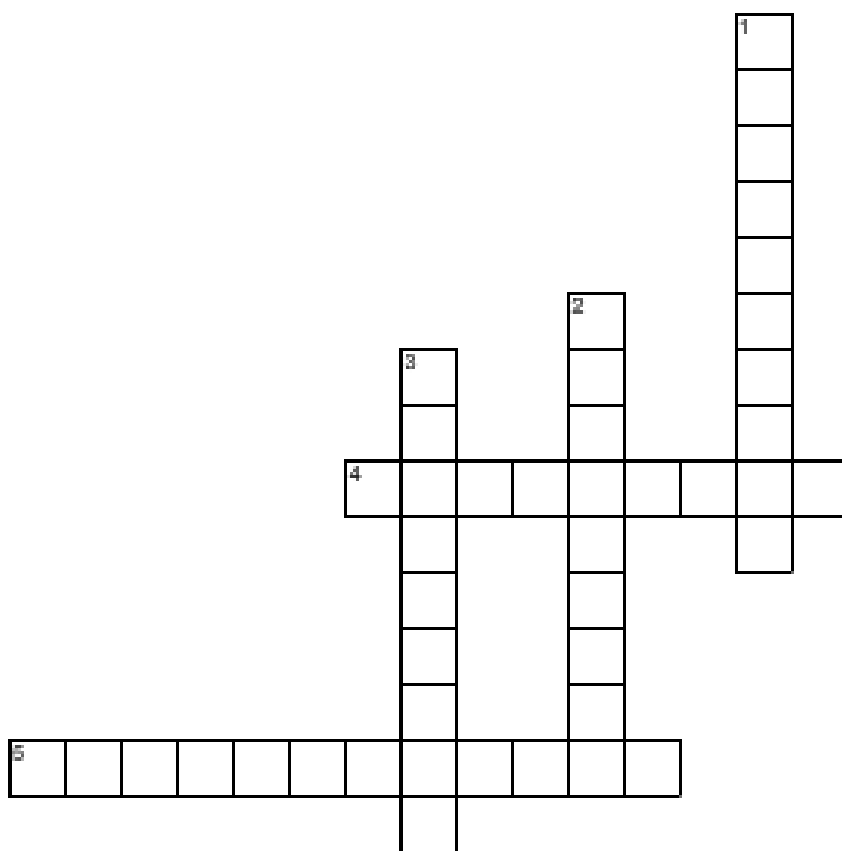
**Horitzontal**

4. Persona que escriu llibres, que es dedica a la composició literària.



**Vertical**

1. Persona especialitzada en la creació de dibuixos que s'utilitzen generalment per a adornar o complementar el text d'un llibre, una revista o un imprès publicitari.
2. Història de la vida d'algú.
3. Sèrie ordenada temporalment dels esdeveniments relatius a un succés o fenomen.
4. Centre dedicat a l'edició de documents.



De seguida he sabut deduir les paraules que corresponen a cada definició.

He deduït fàcilment alguna de les paraules, però altres m'han costat.



Hi he estat molta estona i m'han hagut d'ajudar a entendre les definicions i buscar les paraules.

Em costa entendre les definicions i encara em falta acabar de resoldre-ho.



# Som-hi!

## Capítol 1

▲ Escolto com el meu mestre o la meva mestra em llegeixen el capítol 1.



▲ Rumio i marco. 

L'acció se situa...

Al camp

En un barri

A la ciutat

En un castell

En un país  
llunyà

És un fet...

De l'època prehistòrica

De l'època romana

Actual

Parla del futur

*Crec que el problema...*





### Durant la lectura

- ▲ **Llegeix i relaciono cada personatge amb el paràgraf que li correspon i els adjectius que el defineixen.**

“estava seca com un pal d’escombra i tenia els ulls tan tristos que feia molta pena mirarla. Només se li alegrava l’expressió quan veia l’Evarist, el veí de la casa del costat”. P. 9

Generosa i afable

“Poc acostumat a mostrar els seus sentiments, li costava molt trobar les paraules”. P. 11

L’Evarist

La Violeta

La Rosa

La Josefina

Desemparada i fràgil

Formal i insegur

“...quan la Violeta estampava la seva signatura en el formulari, sortia fent passes de gegant rumb al banc més proper”. P. 15

Mesquina i hipòcrita

“Després d’acomiar-se educadament, va sortir com un llamp: se li havia fet tard i encara havia de comprar més coses”. P. 14

- ▲ **Torna a llegir els fragments del llibre de l'activitat anterior. Fixa't en l'ús del llenguatge. Ves a la pàgina 32 i 33 del quadern i anota algunes expressions literàries (comparacions, exageracions, metàfores...) que utilitza l'autor.**





## Capítol 2

▲ Em preparo un fragment del capítol 2 per llegir-lo en veu alta.

Llegeix en silenci. Quan hakis acabat explica't mentalment de què va el text.

Marca les paraules que et siguin més difícils de llegir i practica la lectura.

Fixa't en els signes de puntuació. Marca'ls i assaja la pausa que has de fer a cada lloc.

Assaja en veu alta el text. Tingues en compte la posició del cos, el volum de la veu, l'entonació, la fluïdesa.

Abans de començar a llegir davant el públic pensa en quin lloc et situaràs, escalfa la veu fent exercici d'estirament de la llengua, de bufar...

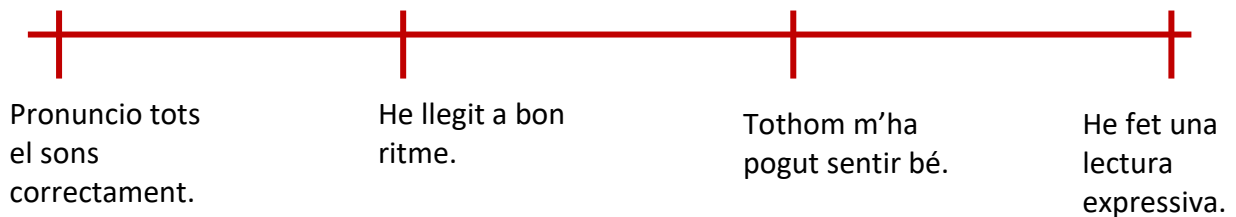
Som-hi!

“Una de les formes més senzilles d'intentar aconseguir l'excel·lència en llegir en veu alta consisteix a veure interiorment les coses que estàs llegint”.

J·V· Foix

Podeu fer un audiollibre!

▲ M'autoavaluo. 



1
2
3
4

1
2
3
4

1
2
3
4

1
2
3
4



▲ Rumio i anoto els aspectes més rellevants d'aquest capítol. 

Per què..



La Josefina decideix emportar-se la Violeta a casa seva...

L'Evarist fa servir la Josefina com a intermediària...

La Violeta accedeix a anar a casa la Josefina...

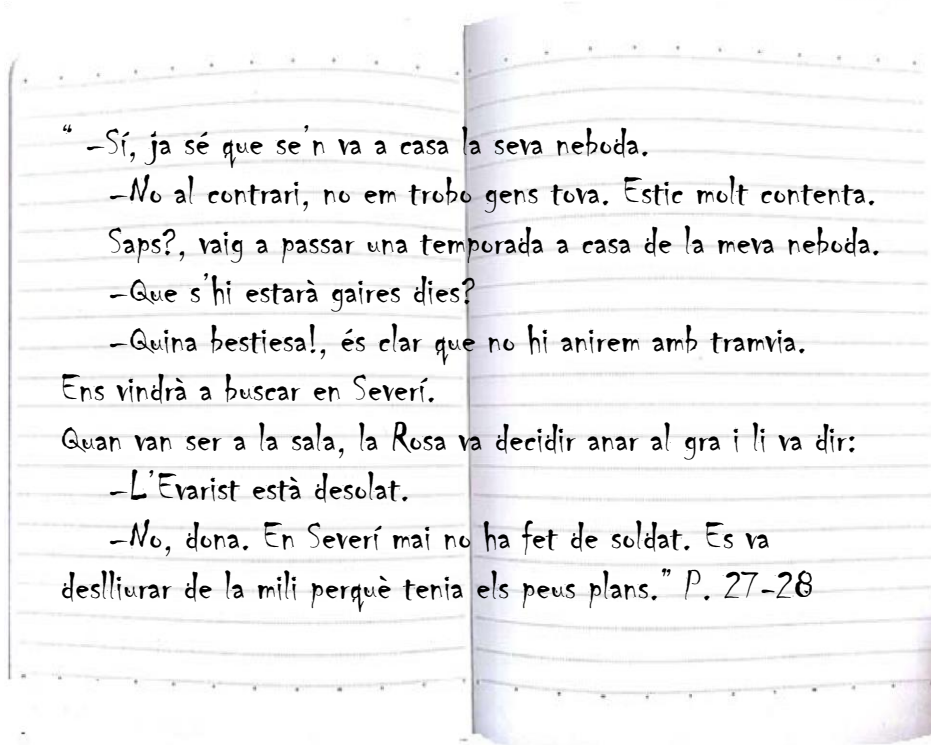
La Rosa s'interessa per l'Evarist i per la Violeta...



## Capítol 3

▲ Llegeixo tot sol el capítol 3.

▲ Rellegeixo aquest fragment. Què li passa a la Violeta?



Està distreta.

És una bromista.

No hi sent gaire.



Coneixes aquest personatge?  
Els seus diàlegs són tan esbojarrats com els de la Violeta. Busca'n algun fragment.

Coneixes altres personatges que tinguin converses semblants? Escriu-ne els noms.



**Inspira't i crea un diàleg poca-solta i ple de malentesos. El pots escriure a la llibreta. Divertiu-vos llegint en veu alta les vostres creacions.**



**Durant la lectura**

**▲ Llegeixo i enriqueixo el meu vocabulari.**



“En un clima tan hostil, tot feia presagiar que les coses entre elles anirien com més va pitjor”.  
P. 36



*Aquesta paraula et serà clau per entendre el que passa al capítol 4.*

La busco al diccionari i l'escric.

**▲ Descric dues situacions de clima hostil que m'han passat.**



**▲ Fixa't en els recursos literaris d'aquest capítol (jocs de paraules, frases fetes...). Ves a la pàgina 32 i 33 del quadern i anota les que t'hagin agradat més.**





## Capítol 4

▲ Llegeixo tot sol el capítol 4.

▲ El rellegeixo

P. 37

“... – Renoï! – va exclamar la Josefina, farta de tantes negociacions. I, alçant els ulls al cel, es va queixar—: No sé per què ha sortit tan egoista i desconsiderada, aquesta noia!”

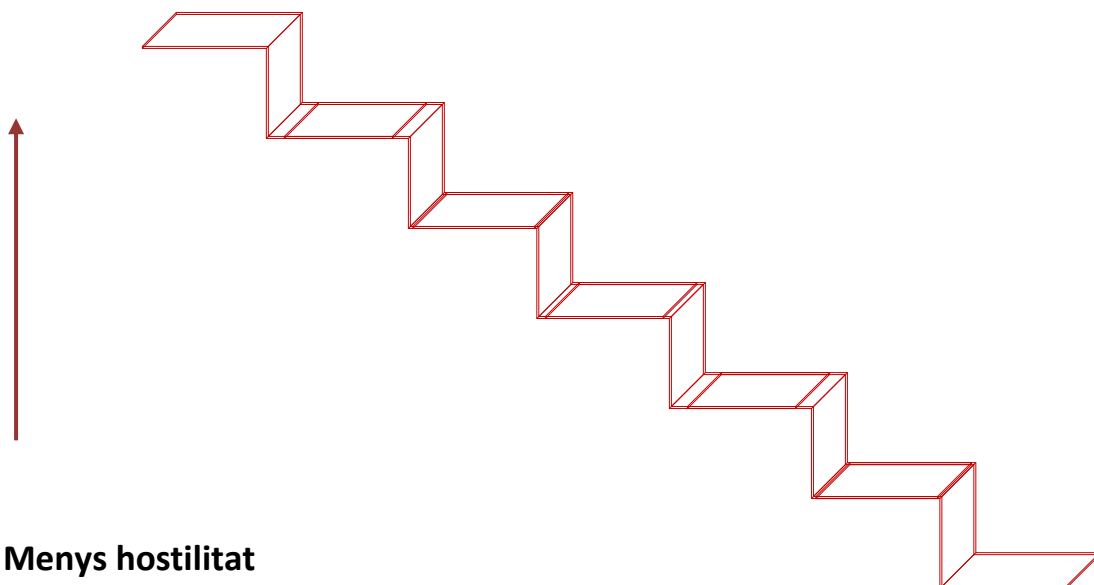
P. 41

“A la nit, quan la Violeta es va ficar al llit, en notar que aquest es movia tant com un toro mecànic, disposada a encaixar-ho amb el seu millor humor, va reflexionar: «Necessitaré un cinturó de seguretat per no caure de morros a terra».”

*A vegades els autors utilitzen la ironia per subratllar el que volen fer evident.*

▲ Enumera les evidències d'hostilitat que surten en aquest capítol.

Més hostilitat



Menys hostilitat



▲ Reflexiono sobre l'hospitalitat. 

Actituds d'hospitalitat que surten als capítols que ha llegit fins ara.

Personatges del llibre hospitalaris.

*Hospitalitat: bon acolliment.*

Una àvia li explica al seu net que a l'interior de cada persona dos llops lliuren una lluita permanent: un és el llop de l'egoisme, la insolidaritat, l'odi, l'agressió... l'hostilitat; l'altre representa la compassió, la solidaritat, l'alegria, la cura...l'hospitalitat.  
-I quin dels dos guanya, àvia?-, pregunta el net.  
-El que tu alimentis, amor meu.

"De l'hostilitat a l'hospitalitat".  
Miguel González Martín. Quaderns CJ 196.  
Cristianisme i Justícia.

*Hostilitat i hospitalitat,  
tant l'una com l'altra  
poden marcar la relació  
amb les persones.*



## Capítol 5

▲ Llegeixo tot sol el capítol 5.



Qui és?

Què en sabem?

Quina relació té amb la Violeta?

Quina actitud té davant les injustícies?

▲ La meva opinió sobre aquest personatge. 

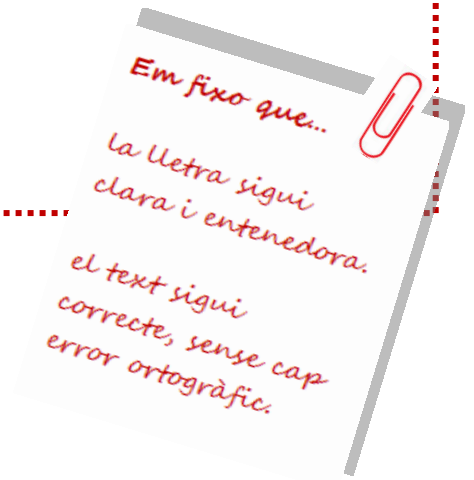
A large empty rectangular box with a red dotted border, intended for writing the student's opinion.





▲ Copio l'últim paràgraf del capítol.

A large rectangular area outlined with a red dotted border, intended for copying the final paragraph of the chapter.



▲ Rumio i escric.

*Una frase que defineixi l'escena.*



*Un sentiment que t'hagi provocat.*



*Un adjectiu per a cada personatge.*





## Capítol 6

- ▲ Abans de començar a llegir el capítol 6 fes un cop d'ull a aquestes paraules i expressions. Saber-ne el significat t'ajudarà a entendre el text.



Regateigs (p. 59)

Clos (p. 59)

Tragí (p. 60)

Trastos (p. 60)

Llanguiment (p. 65)

Preats (p. 66)

Setciències (p. 67)

Bufar i fer ampolles (p. 67)

Elucubracions (p. 67)

Acoquinar (p. 67)

Aires de suficiència (p. 67)

Les coneixes?  
Si n'hi ha alguna que no saps la  
pots buscar al diccionari d'aula  
o a



- ▲ Ara llegeixo tot sol el capítol 6.



- ▲ Rumio i argumento.



És cert que la Violeta està retinguda contra la seva voluntat? En quin sentit sí i en quin sentit no?

---

---

---

---

---



**Durant la lectura**

**▲ Llegeixo i il·lustro aquestes dues escenes.**




“Endavant! –La Rosa va llançar el seu crit de batalla i va córrer escales avall, disposada a desemmascarar aquella dona falsa”. P. 68

“Quan va donar la bona notícia a la Josefina, va estar tan contenta que se li va escapar un somriure que no era fingit”. P. 59



# Capítol 7

▲ Llegim en parelles el capítol 7. Reflexionem sobre la intervenció de la Rosa i la decisió de la Josefina. 

**La Rosa**



Decideix...

La seva intervenció provoca...

**La Josefina**



Pensa...

Decideix...

**En Severí**



Opina...

Fa...



▲ Rumio sobre alguns moments del capítol 7. Anoto.



---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Divertit

Irònic



Un moment



Dramàtic

D'intriga

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

▲ Busca aquests fragments que has tria. Ves a la pàgina 32 i 33 del quadern i anota recursos literaris que utilitza l'autor.





## Capítols 8, 9, 10 i 11

▲ Llegeixo tot sol els quatre últims capítols. 

▲ Penso i escric.

L'episodi més cruel

Emocions que em genera la situació

Two sheets of grey lined paper are shown, tilted at an angle. The top sheet has a white header with the text 'L'episodi més cruel'. The bottom sheet has a white header with the text 'Emocions que em genera la situació'. Both sheets have blue horizontal lines and a red vertical margin line on the left side.



La reacció d'en Severi

A sheet of lined paper with a red margin line on the left and blue horizontal lines. The title 'La reacció d'en Severi' is written in a white box at the top.

El desenllaç

A sheet of lined paper with a red margin line on the left and blue horizontal lines. The title 'El desenllaç' is written in a white box at the top.



▲ Paraules i frases que he après mentre llegia el llibre *Qui estima els vells*.







Metafores

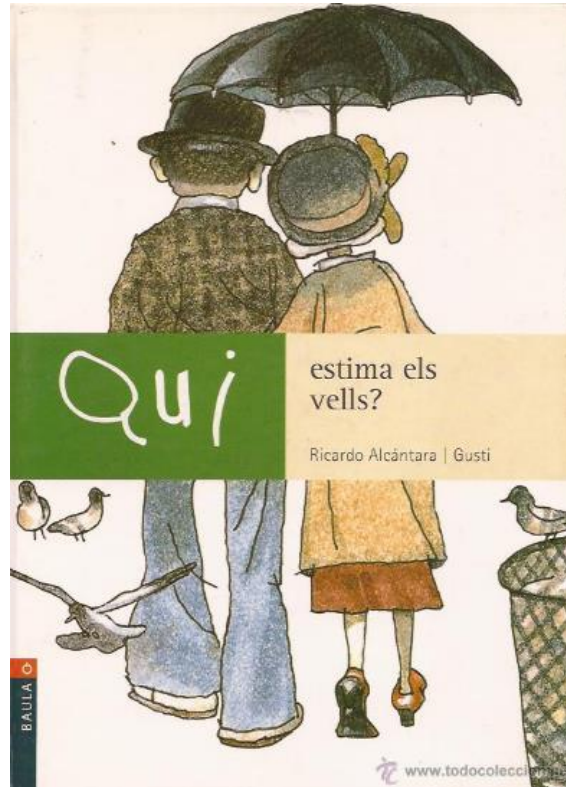
Jocs de paraules

Ironia



## Parlem-ne!

▲ Coses que puc fer després de llegir. 



- Rellegir els moments que m'han agradat més.
- Dibuixar escenes i personatges del llibre.
- Parlar sobre el llibre i compartir opinions amb els companys.
- Pensar en les emocions que m'ha generat el relat.
- 
- 
- 
-



▲ Penso i escric. 

M'ha fet pensar...

El llibre ofereix moments de tota mena.

M'ha fet riure...

Ho escric.

M'ha provocat tristesa...

El millor i el pitjor moment...

Dibuixa un emoji per a cadascun dels moments.

▲ Ves a la pàgina 11 del quadern i comprova si les hipòtesis que havies fet s'han complert. 



## Després de la lectura

▲ Faig l'arbre genealògic dels personatges del relat. 

✓ *Arbre genealògic: representació gràfica de les relacions de parentiu d'una família.*

*Família de la Violeta*

*Família de la Rosa*

▲ ***Ves a la pàgina 9 del quadern i rellegeix-la. Si no ho havies fet abans, o no l'havies acabat, ara és el moment!*** 



▲ Si hagués de recomanar el llibre *Qui estima els vells?* a un amic li diria...



- Parlo de l'autor.
- Dic de què tracta el llibre.
- Comento l'actitud dels personatges.
- Faig referència al llenguatge que utilitza l'autor.
- Parlo de l'il·lustrador, la relació que hi ha entre el text i les il·lustracions, i la tècnica gràfica utilitzada.
- Explico les emocions que he sentit llegint el llibre.
- Dono la meva opinió personal sobre el relat.
- Animo o no als companys a triar aquest llibre.

Ep! No facis espòiler!

Una bona recomanació ha de fer venir ganes de saber com acaba la història. Però una norma que mai s'ha de trencar és no revelar-ne ni els detalls, ni el final.

▲ També pots recomanar el llibre fent un bookTube.



Vídeos on surts fent les teves recomanacions.



▲ Espai de tertúlia. Preparem.



*Temes per iniciar la conversa*



La vellesa a la societat actual

Les actituds interessades

El compromís de denunciar les injustícies

L'acolliment

L'estil del llenguatge del llibre

Els personatges que surten al relat

Les relacions sanes i les relacions tòxiques

El sentiment que genera el llibre en el lector

*bla, bla, bla...*



*Poseu-vos en cercle.*



*Individualment o en parelles reflexioneu sobre els temes. Anoteu idees.*



*Establiu un torn i un temps d'intervencions*



*Decidiu qui fa de moderador.*



▲ Som-hi! Conversem. 

*Ep! Tingues en compte que...*

A les converses es respecten totes les aportacions.

Es parla educadament i tranquil·lament, i s'escolta a tothom.

Quan s'intervé cal lligar el comentari amb el que ha dit l'última persona.

Es pot intervenir lliurement, però sempre demanant la paraula.

El moderador dona el torn de paraula i controla que tothom pugui parlar.

*No saps com intervenir?*

*Aquí tens algunes idees...*

“En la meva opinió...”

“M'agradaria afegir que...”

“No hi estic d'acord perquè...”

“Estic d'acord amb...”

“No acabo d'entendre el que vols dir...”

“Entenc el teu punt de vista, però penso que...”

*Prenc notes dels comentaris  
que fan els companys.*

*Escric idees que vull comentar.*



## Després de la lectura

▲ Rumio i completo. 

*Consulta les pàgines 15 i 17 del quadern.*

Com és la seva relació amb els altres?

La Josefina

La Rosa

La Violeta

En Severí

L'Evarist

I tu? com és la teva relació amb els altres?





**Després de la lectura**

▲ Ara que ja he llegit el llibre puc opinar sobre aquestes qüestions. 

Com s'ho fa per  
fer "sentir"  
totes les veus?

L'escriptor fa parlar  
diferents personatges.

Ricardo Alcántara explica  
que va escriure el llibre *Qui  
estima els vells* després de  
sentir una notícia a la  
televisió: una família, en ple  
mes d'agost, havia  
abandonat l'avi al parc.

?

Què creus que vol  
aconseguir l'autor  
amb aquest relat?

Escriu un idea de cada qüestió.





Després de la lectura  
 ▲ Posem-nos a prova i juguem!

29 ARRIBADA		28 	27 ?
23 	24	25	26 
22	21 ?	20 	19
16 	17	18 ?	12 
15 	14	13 	
8 ?	9	10	11 
7 △	6 	5 	4 ?
1 GORTIDA		2	3 ?



### Instruccions

Si caieu en una casella en què la Rosa corre, podeu tornar a tirar.

La casella de la Violeta mirant la tele: un torn sense tirar.

Les caselles amb escala fan pujar o baixar.

Caure en una casella amb estrella vol dir que heu d'agafar una targeta de prova. En una casella d'interrogant, heu d'agafar una targeta de pregunta. Si us en sortiu, podeu tornar a tirar. Si no, us quedeu al mateix lloc fins al proper torn.

A les caselles en blanc els companys et poden fer una pregunta sobre el llibre.

Bona sort!



### Idees per a les caselles en blanc...

- Digues els noms de l'autor i l'il·lustrador del llibre.
- Què és el que pretén obtenir la Josefina de la Violeta?
- Describeu el personatge d'en Severí perquè l'endevinin, sense dir cap d'aquestes paraules: *pare, marit, evolució, canvi/canviar*.
- ...

**4** Digues tres adjectius que defineixin la Josefina.

**3** Quines són les intencions de l'Evarist?

**8** Qui explica la història?

**18** Quant de temps transcorre des del principi fins al final de la història?

**21** Digues tres escenaris on passa la història.

**27** Com es diu el fill de la Rosa? I la filla de la Josefina?

**6** Representa amb mímica un dels personatges, perquè els altres l'endevinin.

**11** Fes una petita recomanació del llibre (30 s), com si parlessis als teus seguidors de YouTube.

**13** Dibuixa un dels personatges, perquè els altres l'endevinin.

**16** Describeu un personatge sense dir-ne el nom, perquè els altres l'endevinin.

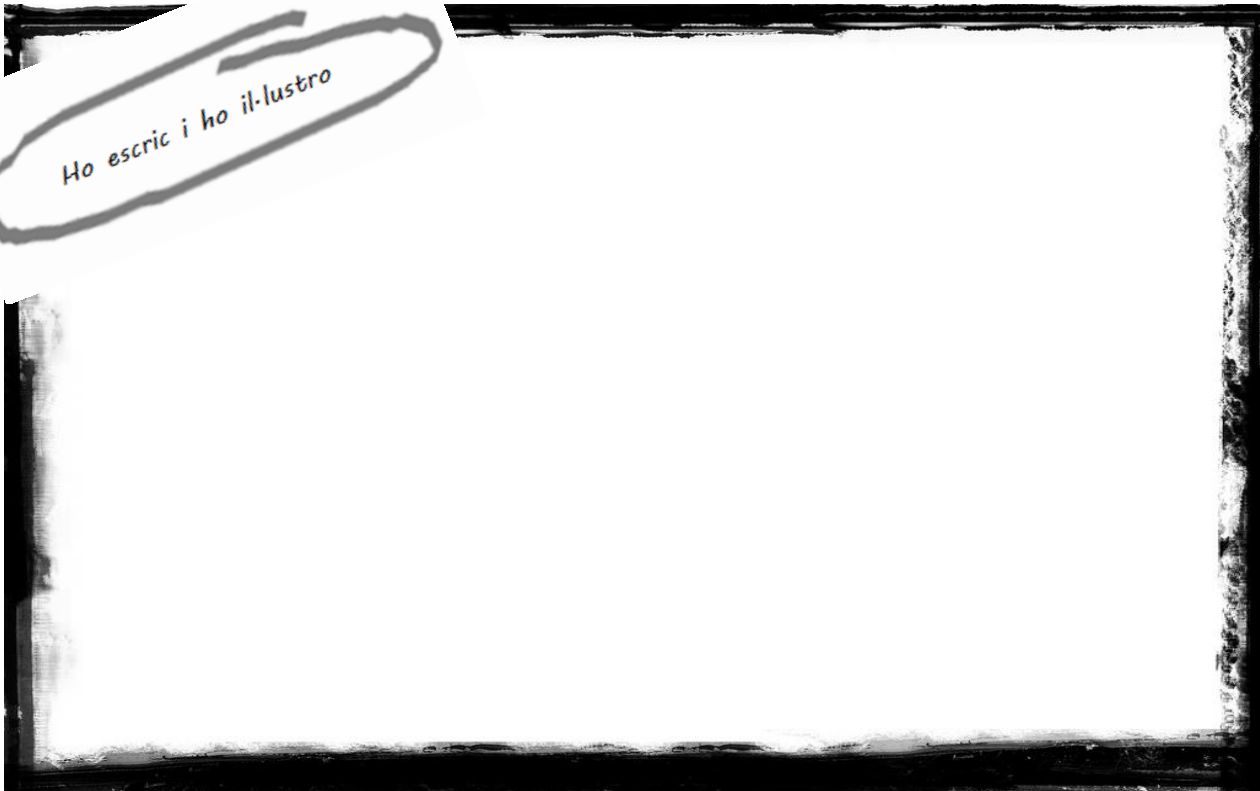
**20** Representa el moment en què la Violeta es desperta, sola i desorientada, al zoo.



▲ El llibre m'ha desvetllat...  

- Tristesa
- Por
- alegria
- Ràbia
- Il·lusió
- Preocupació
- Sorpresa
- Timidesa
- Responsabilitat

*Ho escric i ho il·lustro*



▲ *Escriure ajuda a ordenar les idees i a expressar els sentiments. Anima't a escriure el teu diari personal.* 

▲ Fullejo el quadern...

<i>Fent el quadern he après</i>	
<i>La part que m'ha agradat més</i>	